

Samenvatting "Leven met Lev!": naar een missionair gemeentemodel.

De 'werkgroep gemeentemodellen' heeft op verzoek van stuurgroep 'onderzoek samensmelting Unie van Baptistengemeenten en ABC' nagedacht over mogelijke kerkmodellen. Daarbij is aan de ene kant de geschiedenis meegewogen en aan de andere kant het hart gezocht van Hem die de kerk tot leven riep. Het doel is een nieuw te vormen kerkgenootschap met de focus op morgen.

De vraag was of we vrij en onbevangen naar de toekomst durven kijken om te zien waar God zelf wil aansluiten in onze cultuur. Het Hebreeuwse woord 'Lev' is een mooie samensmelting van de lef om verder te gaan en om het hart (Lev) van God te zoeken. Hij is het immers die ten volle Zijn schepping zoekt en als kerk worden we betrokken in deze wereldveranderende missie van God!

De 'werkgroep gemeentemodellen' wordt gevormd door Oeds Blok, Albrecht Boerrigter, Erry Fokkert, Teun van der Leer, Richard Santinge en Jan Wolsheimer. Hun oorspronkelijke document is gebruikt bij de gesprekken tijdens de regioavonden in het najaar van 2012. In deze samenvatting zijn daaruit de hoofdlijnen genoemd, daarbij is de bijlage gevoegd met beschrijving van beide kerkgenootschappen betreffende gemeentevisie, besluitvorming, lidmaatschap en mediation.

1. De missie van God

Wij geloven dat we bij een oriëntatie op een nieuw te vormen kerkgenootschap allereerst een nieuwe oriëntatie nodig hebben op God zelf. Overal wordt Gods missie (her)ontdekt en gezocht naar de rol van de kerk hierin, samen met nieuwe aandacht voor het koninkrijk van God.

De gerichtheid op Gods missie en Gods koninkrijk zijn ook de motivatie om als Unie en ABC gemeenten samen verder te gaan in dit proces. Onze hoop in Gods missie ligt in het vertrouwen op Jezus Christus, als levende Heer vandaag.

Dat betekent een ander wereldbeeld, want de orde van Gods koninkrijk druist in tegen dingen die men tegenwoordig 'normaal' vindt. Gods koninkrijk richt zich op herstel: een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. De Bijbel wijst ons hierbij het verband tussen schepping en herschepping; door de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

In onze gemeenten en gemeenschap wordt het koninkrijk van God zichtbaar in meerdere dimensies, die een onlosmakelijk geheel vormen:

- de verkondiging van het goede nieuws van Jezus
- het opkomen tegen onrecht en het doen van recht
- het zoeken van welzijn in buurt, plaats of stad
- een gemeenschap waar heel verschillende mensen elkaar liefhebben
- gezamenlijk gebed en aanbidding van God vanuit heel het leven
- in lijden en gebrokenheid, in tekenen en wonderen

Een missionaire gemeente durft midden in het hier en nu te staan, gedragen en aangemoedigd door hoop voor de toekomst. Jezus zelf kwam in lijden en gebrokenheid, om zelf die hoop voor ons te zijn.

2. Het decor van onze tijd

Eeuwenlang stond de kerk centraal in cultuur en politiek, maar dat is veranderd: we leven nu in een postchristelijke cultuur. In de literatuur wordt dat beschreven als de overgang van 'centrum naar marge', van 'meerderheid naar minderheid', van 'bewoners naar gasten' en van 'privilege naar pluriformiteit'.

Die bewegingen zijn feitelijk al voltooid of tenminste in gang gezet, maar als gemeenten en gemeenschap kunnen wij voor onszelf nog een aantal keuzes maken: van 'gezag naar getuige', van 'handhaving naar missie' en van 'instituut naar beweging'. Als we die nieuwe situatie aanvaarden, dan ligt onze belangrijkste missie in dagelijks leven. Dit vraagt een omslag in ons denken en doen: mensen komen niet

zomaar meer naar ons toe, maar we zijn geroepen zelf uit te gaan naar de mensen, daar waar ze zijn.

Bij het gezamenlijke proces van ABC en Unie gemeenten moeten we oog hebben voor de contextualiteit van de kerk. Dat geeft ons open ogen en een luisterende houding in de situatie van vandaag, om met hulp van de Heilige Geest ook nieuwe wegen te durven verkennen.

Het scheidt ook ruimte om de waarden te zien, waarmee gelovigen en gemeenten hun roeping hebben vormgegeven. We geloven dat we dit bredere perspectief nodig hebben voor het proces van ABC en Unie gemeenten. De overwogen samensmelting geeft ons de mogelijkheid om vanuit onze wortels opnieuw vorm te geven aan een kerk die voluit missionair is, zoals God zelf voluit missionair is. Juist die combinatie van dimensies zal de kerk toewijden aan de zaak van Christus en vorm geven aan de missie van God in deze wereld. Dit heeft alles te maken met waar ons hart (lev) ligt, wat blijkt uit waaraan we onze tijd, ons geld en onze aandacht geven.

3. Onze droom

We dromen van een kerkgenootschap met getuigende gemeenten, die dienen in hun eigen omgeving en samen leven vanuit Gods genade. Gemeenten die hun bron blijven zoeken in God de Vader, waarin door de Heilige Geest de gemeenschap groeit vanuit de gezamenlijke belijdenis 'Jezus is Heer' en het viere van Jezus' overwinning over zonde en kwaad in samenkomsten, doop en avondmaal. Gemeenten waar mensen open en kwetsbaar kunnen zijn, elkaar helpen en vormen door het Woord van God. Gemeenten waar mensen met verschillende achtergronden hun leven met elkaar delen, luisteren naar wat er leeft bij de mensen om hen heen en Gods leiding zoeken. Gemeenten waar mensen samen een missie gaan zien en samenwerken met andere gemeenschappen in hun omgeving. Gemeenten die een beweging worden en deze droom – in alle kwetsbaarheid die blijft – werkelijkheid zien worden door te vertrouwen op Gods leiding en te leven vanuit de hoop van Gods koninkrijk en het visioen van een herstelde wereld.

4. De vorm

Onze overtuiging is, dat niet de vorm maar de missie van een gemeente leidend moet zijn. Dit is een avontuur van geloof, van dingen loslaten en nieuwe wegen gaan. Daarbij is het belangrijk, dat gemeenten luisteren naar hun omgeving en zo met de leiding van Gods Geest gaan ontdekken welke vormen passen bij het onderdeel zijn van Gods missie op deze plaats. Daarbij zoeken gemeenten Gods weg vanuit hun eigen context, met wat God hen aan gaven en verlangens heeft gegeven. Er zou een indeling naar gemeentegrootte kunnen worden gemaakt met daarbij plek voor gemeentestichtings-projecten in kleinere contextuele groepen. Kleine en middelgrote gemeenten zullen doorgaans kiezen voor één vorm en één specifiek missionair gebied, maar grotere gemeenten kunnen bestaande en nieuwe vormen combineren, waarbij naast stabiliteit ook experimenteren mogelijk is. Grotere gemeenten zullen ook vaak meerdere mensen hebben met hart en gaven voor kleinschalige gemeentestichting, naast de mogelijkheden om dat op een goede manier te begeleiden en ondersteunen. Bij kleinschalige gemeentestichting gaat het om een missionair motief en dus niet om te groeien vanuit andere kerken. Verder verwachten wij dat gemeentestichting door zal gaan vanuit gemeenten, die met een iets grotere groep gemeenteleden in een naburige plaats een nieuwe gemeente stichten. Ook hierbij moedigen wij gemeenten aan om te denken vanuit hun context en hun plek in Gods missie leidend te laten zijn voor zulke initiatieven. In een tijd met vele groepen mensen en een tijd met veel diversiteit, geloven wij dat verschillende uitdrukkingen van het lichaam van Christus nodig zijn.

We bidden om de gezindheid van Christus, om de ene manier van gemeente-zijn niet te verheffen boven andere, en om door de leiding van de Heilige Geest elkaar aan te moedigen te leven met Lev!

5. Gemeentemodellen ABC en Unie (bijlage)

Gemeentemodellen hebben een relatie met 'identiteit' en 'missie'. Je zou kunnen zeggen dat een gemeentemodel een plaatselijk geregeld uitvloeisel is van een landelijk gedeelde identiteit en missie. In de praktijk betekent dit dat een plaatselijke gemeente vanuit een landelijk gedeelde identiteit en missie tot verschillende accenten met betrekking tot een gemeentemodel kan komen. De accenten kunnen zichtbaar worden in (1) gemeentevisie, (2) besluitvorming, (3) lidmaatschap, en (4) mediation.

Gemeentevisie

Uit onderzoek is gebleken dat zowel Unie als ABC gemeenten de intentie hebben om de grote opdracht te vervullen waarbij de leden als actieve discipelen worden gezien die hun gaven en talenten inzetten tot opbouw van de gemeente en eer van God (priesterschap van alle gelovigen). De plaatselijke gemeente is relationeel verbonden met de identiteit en missie van het landelijke netwerk, maar zelfstandig met betrekking tot interne besluitvorming en praktische invulling.

Besluitvorming

Uit onderzoek is gebleken dat zowel Unie als ABC gemeenten het principe van een gezamenlijk 'discerning the mind of Christ' huldigen. Dat wil zeggen dat de gemeente een Christocratie is en dat besluiten in dat licht worden genomen. Beide genootschappen kennen een raad van oudsten en de stem van de leden op een gemeentevergadering. Hoe dezen zich tot elkaar verhouden verschilt tussen plaatselijke gemeenten. In de meeste Uniegemeenten ligt het primaat bij de ledenvergadering, in sommige ABC gemeenten ligt het bij de oudstenraad. Er zal altijd een samenwerking moeten plaatsvinden tussen een raad van oudsten (inclusief voorganger) en de gemeenteleden, waarbij een plaatselijke gemeente in statuten en huishoudelijk reglement afsprekt waar eindverantwoordelijkheden en beslissingsbevoegdheden liggen. Ook het al dan niet toelaten van vrouwen als oudste en/of voorganger is aan de plaatselijke gemeente.

Lidmaatschap

Uit onderzoek is gebleken dat leden van zowel de Unie als de ABC gemeenten gedoopt zijn op grond van het volbrachte werk van Christus en een persoonlijk getuigenis tot navolging van Hem als Heer. Daarnaast kennen Unie en ABC gemeenten beiden varianten van vrienden of gastleden, waarbij een plaatselijke gemeente voor een nader uit te werken invulling zorgt en deze vastlegt binnen statuten en huishoudelijk reglement. De meeste gemeenten kennen een open avondmaal; enkele gemeenten kennen ook een open lidmaatschap.

Mediation

Uit onderzoek is gebleken dat zowel Unie als ABC gemeenten in geval van conflicten gebruik kunnen maken van mediation van het overkoepelende orgaan. Het is aan de plaatselijke gemeenten om in statuten en huishoudelijk reglement te regelen wat de bevoegdheden van mediators zijn.